

Geachte leden van de Partij van de Arbeid, geacht partijbestuur,

In 1937 schreef de toen eenentwintigjarige Anne Vondeling:

*'Foroaringen binne goed; it is it teiken det der in nije generaesje kaem is, mei nije tinzen, dy 't him frij meitsje kin fen hwet earder as it ienich goede oanpriizge waard.'*¹

Geïnspireerd door de woorden van Anne Vondeling en de bijzondere traditie van de Nederlandse sociaal-democratie willen we ons kandidaat stellen voor het voorzitterschap van de Partij van de Arbeid.

Anne Vondeling verpersoonlijkt de pluriformiteit en de draagzaamheid die de Partij van de Arbeid kenmerkt. Hij streed tegen het opkomend fascisme en speelde een belangrijke rol in het verzet. Vanuit de vrijzinnig-democratische traditie was hij betrokken bij de totstandkoming van de doorbraakpartij, de Partij van de Arbeid. Vondeling introduceerde nieuwe politieke vormen en gedachten. Samen met Den Uyl vertaalde hij de sociaal-democratische uitgangspunten in een snel veranderende wereld. Vondeling wist met respect voor het verleden nieuwe mensen en bewegingen aan de Partij van de Arbeid te binden.

Het is deze mentaliteit die ons aanspreekt in de PvdA. Soms staat ze onder druk, omdat veranderingen meestal op achterdocht en weerstand stuiten, maar de PvdA kent ook tijden waarin zij haar uitgangspunten kritisch onderzoekt.

De PvdA staat nu voor een belangrijke opdracht. Oude en nieuwe kwesties vragen om discussie en oplossingen. De verkiezingen van 1998 gingen over de

DE KANDIDAAT-VOORZITTERS
AAN HET WOORD

Open de partij

LENNART BOOY EN
ERIK VAN BRUGGEN

*Kandidaat-voorzitters
van de PvdA;
historici, oprichters van de
PvdA vernieuwingsbeweging
'Niet Nix' en leden van het
PvdA-verkiezings-campagneteam*

voortzetting van succesvol beleid. Meer handen aan het bed, kleine klassen en mensen uit de bijstand naar een baan. Dat zijn nobele doelen, maar er is meer nodig. De PvdA is in de ogen van velen de partij van werk en inkomen. Daar is niets mis mee, dat moet ze blijven. Maar het is niet voldoende. De PvdA moet meer aandacht hebben voor de 'zachte' kant van de samenleving, voor de culturele mentaliteit. Naast de traditionele pleitbezorger voor de herverdeling van de welvaart moet de PvdA ook de pleitbezorger zijn voor de herverdeling van de kwaliteit van het bestaan.

We worden geconfronteerd met uitwassen in de samenleving. Zinloos geweld, desinteresse in de eigen leefomgeving, vandalisme en doorgeschoten verrijking. Er zijn te vaak te weinig antwoorden op deze en andere maatschappelijke problemen. De straat, het dorp en de stad staan op het spel. Sociaal-economische modellen van de politiek hebben hier geen antwoord op.

Er zijn drie urgente kwesties die volgens ons met voorrang uitgewerkt moeten worden.

1 Onderwijs

Welke kennis hebben mensen nodig om zich in de toekomst staande te houden? Is ons onderwijs daar wel op ingesteld? Kleine klassen zijn niet de enige oplossing. Er mag geen genoegen worden genomen met het feit dat kinderen buiten boord vallen. Daarom moet er nagedacht worden over een leerplicht (of liever speelrecht) voor kinderen vanaf een jongere leeftijd om achterstanden te voorkomen. Onderwijs moet beter toegesneden worden op het niveau van het individuele kind, zonder de sociale vorming

van kinderen te vergeten. Er moeten grote investeringen in technologische vernieuwingen in het onderwijs worden gepleegd. De traditionele klas-senleraar, opgegroeid in een tijd zonder computers met een overzichtelijk media-aanbod moet zich omvormen tot een stimulator die kinderen voortgaat in een nieuw tijdperk van kennis en ideologie.

2 *Economie en milieu*

De eeuwige spanning tussen economische groei en milieubeleid en de keuze die daarbij gemaakt moet worden voor investeringen in duurzaamheid is van levensbelang. Waarom wordt er wel geïnvesteerd in oude infrastructuur, in technieken van de negentiende eeuw terwijl er door technologische innovatie milieuvriendelijker en interessantere vervoersmethoden gevonden kunnen worden? Waarom wordt er nog steeds geïnvesteerd in nieuwe auto-wegen terwijl we ook kunnen kiezen voor goed hoogwaardig openbaar vervoer? Wat zijn de consequenties van een, volgens ons noodzakelijke, keuze voor investeringen in nieuwe infrastructuur en in nieuwe technologieën? Wat betekent deze keuze voor de toekomstige arbeidsmarkt, voor het onderwijs en voor de inrichting van Nederland?

3 *Europa*

De Europese eenwording is ontstaan vanuit het ideaal om als Europese volkeren nooit meer tegenover elkaar te staan in een oorlog. Dit ideaal raakte verstrikt in een bureaucratisch project waarin mensen zich niet meer herkennen. De internationale sociaal-democratie is een onderdeel van het technocratische Europa geworden. Het zal zware inspanningen vereisen om hier doorheen te breken en te voorkomen dat de democratie in Europa stikt. Met jonge en oude geestverwanten willen wij rondom de Europese sociaal-democratische partij, de PES, en het overleg van de sociaal-democratische partijleiders, een internationaal platform vormen dat kennis, ideeën en actie aanreikt voor een democratisch en sociaal Europa.

De PvdA moet voorgaan in deze en andere debatten. Er is onder leden en sympathisanten een schat aan kennis om nieuwe antwoorden te vinden. Als voor-

zitters zien we het als onze opdracht om, in lijn van de traditie van de PvdA, dit kritische gesprek voort te zetten. We richten ons op de volgende taken: het entameren van maatschappelijk debat, het verwoorden van de mening van de leden en het versterken van de partij-organisatie. Dit laatste punt beschouwen we als onze belangrijkste opdracht. Een sterke en pluriforme partij kan bovenstaande doelstellingen aan. Daartoe moet de PvdA-organisatie een impuls krijgen.

Er moet de komende jaren veel gebeuren. De PvdA mist momenteel een aansprekende agenda voor de 21ste eeuw. De PvdA kent een tekort aan nieuwe gezichten en mist een goede begeleiding van (jonge en oude) talenten. De democratie in de PvdA functioneert slecht. De service die de PvdA aan haar leden en kiezers biedt kan beter. De lokale PvdA-afdelingen zijn de laatste jaren verwaarloosd terwijl zij de kern vormen voor de PvdA. Om dit op te lossen presenteren we een nieuw programma voor de Partij van de Arbeid: 'OPEN DE PARTIJ', een vijfledig ontwikkelingsprogramma voor de partijorganisatie.

OPEN DE PARTIJ

1 *Meer ideeën, de PvdA als ideeënorganisatie*

Er komen visie-programma's in de geest van Joop den Uyls 'Om de kwaliteit van het bestaan'. Het beginselprogramma dient hierbij als startpunt. Gerenommeerde wetenschappers, aanstormende en gelouterde talenten, onbekende en reeds bekende deskundigen in en om de Partij van de Arbeid rapporteren regelmatig over de meest uiteenlopende maar relevante onderwerpen. Leden van de PvdA worden geadmistreerd op hun kennis en interesse zodat zij op hun interesse aangesproken en uitgenodigd worden. De PvdA gaat op een 'detective'-achtige manier op zoek in land, regio, stad, dorp en bedrijf om de contacten en informatie-uitwisseling te versterken tussen politiek en praktijk.

2 *Meer democratie, de PvdA als democratische organisatie*

Leden staan vaak buitenspel bij besluitvormingsprocessen in de PvdA. Er worden nieuwe methodes ontwikkeld om mensen meer invloed te geven op de

1. Veranderingen zijn goed; het is het teken dat er een nieuwe generatie gekomen is, met nieuwe gedachten, die zichzelf vrij kunnen maken van wat er

eerder als het enige goede werd aangeprezen.'

Anne Vondeling in: *Fryske Studinte Almenak* 1937, blz. 3.

koers van de Partij van de Arbeid. De invoering van een ledenreferendum en het omvormen van het partijcongres tot een invloedrijk 'PvdA-parlement' versterken de democratie en de betrokkenheid van de leden. Er komt meer invloed op de keuze van ministers. Er worden hearings georganiseerd waar ministers en Kamerleden in debat gaan met PvdA-leden en geïnteresseerden over hun beleid en de relatie tot de uitgangspunten van de PvdA. Het wordt voor leden makkelijker om mee te praten in inhoudelijke werkgroepen. Maandelijks wordt, steeds in een andere regio, een inhoudelijke regionale conferentie georganiseerd.

3 *De PvdA als lokale beweging oftewel: versterk de afdelingen*

Als sinds het einde van de jaren zestig wordt er met vallen en opstaan gewerkt aan de vernieuwing van de PvdA. Om de zoveel tijd stukt dit proces. De ene keer omdat de voorkeur wordt gegeven aan handhaving van de bestaande situatie omdat verkiezingen voor de deur staan, op een ander moment zijn de tegenstellingen te groot waardoor voorgenomen hervormingen verzanden. Wij willen nieuwe en oude culturen verzoenen door de komende tijd heel veel energie te besteden aan de ruggegraat van de Partij van de Arbeid: de lokale afdelingen en raadsfracties. Hun functioneren is bepalend voor de toegankelijkheid van de Partij van de Arbeid en voor het registreren van en opkomen voor de belangen van mensen. Wij willen een drieslag maken: het debat over het inhoudelijke programma, de strijd voor politieke urgenties direct verbinden met het werk van de activisten en volksvertegenwoordigers in dorpen en steden. Er moet geïnvesteerd worden in de afdelingen door het beschikbaar stellen van meer middelen maar ook meer menskracht. Meer kennisoverdracht, hulp bij het organiseren van evenementen, door samenwerking tot betere resultaten komen. Er wordt een uitgebreid investerings-

programma voor de revitalisering van de afdeling geschreven.

4 *Meer mensen, de PvdA als scoutingsorganisatie*

Scouting en loopbaanbegeleiding worden verbeterd. Er komt een professioneel scoutingsapparaat. In het hele land gaat de PvdA op zoek naar potentiële volksvertegenwoordigers op alle niveaus: dorp, stad, provincie, land. Europa. Talent wordt beter begeleid door middel van een zogenaamd 'gildesysteem' waarbij ervaren mensen hun kennis overdragen aan een nieuwe generatie.

5 *Meer service, de PvdA als service-organisatie*

De service die de PvdA aan haar leden verstrekt is niet optimaal. De communicatie wordt verbeterd. Er komen toegankelijke en moderne methodes tot informatievoorziening (infolijn, actuelere website), het ledenblad wordt beter en er worden meer cursussen en opleidingen voor kader en geïnteresseerden gegeven.

Ons programma 'OPEN DE PARTIJ' is cruciaal voor de organisatie van de PvdA in de komende periode. Dit vergt veel energie en een tolerant leiderschap. Daarom stellen we ons nadrukkelijk als duo kandidaat voor het voorzitterschap. Het zijn slechts procedurele belemmeringen waardoor we ons formeel opsplitsen als voorzitter en vice-voorzitter. In de praktijk zijn we als we verkozen worden met z'n tweeën voorzitter van de PvdA.

We willen verantwoordelijkheid nemen om bovenstaand programma uit te voeren zodat de PvdA een open beweging wordt waarin ruimte is voor diverse opinies, culturen en leeftijden. Een beweging die net zo kritisch is op zichzelf als op anderen. Een beweging met een aansprekend programma voor de 21ste eeuw. Een vitale beweging met activiteiten en inspraak op alle niveaus. Een beweging bruisend van het talent en de ideeën. Kortom: open de partij!